

ומתרצינן: **מאי עדים** — הכוונה **עדי קיום**, עדים המקיימים את השובר, שכתבו "הנפק", ובית דין אינם מקיימים את השובר אלא אם כן פרע הלוח את החוב. ולכן השובר כשר אף כשהוא בידי המלוה.

הכי נמי מפתברא, כי מדובר בעדי קיום.

מדקתני סיפא: ושאיין עליו עדים — פסול השובר.

והוינן בה: **מאי הכוונה אין עליו עדים?**

אילימא, אם נאמר **דליבא עלויה שאין על שובר עדים כלל** — וכי **צריבא למימר דפסול?** הרי זה פשוט שבלא עדים אינו ראיה לפרעון החוב.

אלא לאו הכוונה, שיש על השובר עדים אלא שאין לו **עדי קיום**, ולכן פסול בנמצא ביד המלוה.

גופא:

שנינו בתוספתא: **סמפון שיש עליו עדים יתקיים בחותמיו**, והעמדנו כי מדובר בעדי קיום שראו את הפרעון, ואם יש עדים, אפילו אם השובר יוצא מתחת ידי המלוה — כשר.

ואם **אין עליו על השובר עדים** שראו את הפרעון, אבל יש עדים החתומים עליו⁽²⁰⁾, **ויוצא מתחת ידי שלישי** שהשטר אינו ברשות הלוח או המלוה, אלא בידי שלישי שביניהם — נאמן השלישי.

היה קרוע, ולפיכך אם מצאו שובר על שטר זה, סומכים על השובר, כי מקום השטר מוכיח על השובר שהוא אמת.

תא שמע:

שנינו בתוספתא [ב"מ א יג]: **סמפון שובר שיש עליו עדים** והמלוה מכחישו ואומר לא נפרעתי, ומוכיח שלא נפרע עדיין, שהרי השובר נמצא אצלו.

הדין: **יתקיים השובר בחותמיו**! שאם החתומים מעידים שחתמו על השובר, המלוה אינו נאמן, אבל כל זמן שאינו מקיים את השובר, נאמן המלוה, שהרי הוא זה שמוציא את השובר והוא הרי טוען שהשובר פסול.

מוכח משם כי שובר מקויים אפילו אם הוא בידי המלוה — כשר. וקשה על רב שאמר כי שובר הנמצא בידי המלוה פסול.

ודחינן: **אימא אמור לפרש: יתקיים מחותמיו**, כלומר, **דשיילינגן להו לשהדי אי פרוע, אי לא פרוע**, ששואלים את העדים החתומים אם ראו את הפרעון, או לא, ואם לא ראו את הפרעון, נאמן המלוה לומר, שלא נכתב השובר אלא להיות מוכן לכשיפרע.

תא שמע:

שנינו בבביתא: **סמפון שובר שיש עליו עדים** — **כשר** אפילו אם הוא בידי המלוה.

וקשה על רב שאמר כי שובר הנמצא בידי המלוה פסול.

20. כך פירשו רש"י, הרא"ש, הרשב"א, הריטב"א, והראב"ד. אבל התוספות בסנהדרין [לא ב ד"ה אין